

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Klášterky a soudců JUDr. Blanky Chlostové a JUDr. Michala Holuba ve věci

žalobkyně: **DieselGate s.r.o.**, IČO 06509720
sídlem Letenská 121/8, 118 00 Praha 1 – Malá Strana
zastoupená advokátem JUDr. Davidem Kuboněm
sídlem Letenská 121/8, 118 00 Praha 1 – Malá Strana

proti
žalovaným: **1. Volkswagen Aktiengesellschaft**
sídlem Berliner Ring 2, 384 40 Wolfsburg, Spolková republika Německo
zastoupená advokátem Mgr. Robertem Němcem, LL.M.
sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1

2. ŠKODA AUTO a.s., IČO 00177041
sídlem třída Václava Klementa 869, 293 01 Mladá Boleslav II
zastoupená JUDr. Václavem Bílým, LL.M., Ph.D.
sídlem Jáchymova 26/2, 110 00 Praha 1

o zaplacení částky 103 275 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalované 1) proti částečnému rozsudku pro uznání Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 22. 3. 2019, č.j. 25 C 262/2017-146

takto:

Rozsudek soudu I. stupně **se mění** tak, že rozsudek pro uznání **se nevydává**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným částečným rozsudkem pro uznání uložil soud I. stupně žalované 1) povinnost zaplatit žalobkyni částku 103 275 000 Kč s 8,50% úrokem z prodlení p.a. z částky 17 977 500 Kč od 5. 11. 2015 do zaplacení, z částky 18 615 000 Kč od 20. 3. 2018 do zaplacení a z částky 66 682 500 Kč od 4. 7. 2018 do zaplacení (výrok I.) a dále náhradu nákladů řízení ve výši 2 944 640 Kč (výrok II.), to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobou doručenou Obvodnímu soudu pro Prahu 8 dne 22. 12. 2017 se žalobkyně domáhala po žalovaných úhrady částky 17 977 500 Kč jakožto náhrady škody a nemajetkové újmy způsobené žalovanou 1) tím, že nejméně v letech 2009 – 2015 vyráběla diesellové motory typ EA189 o obsahu 1,2 l, 1,6 l a 2,0 l TDI obsahující skrytý ilegální software, jež dokázal rozpoznat, že vozidlo je testováno pro účely homologace a automaticky přepnul motor do testovacího režimu, ve kterém snížil vypuštěné emise oxidu dusíku NO_x a vozidlo tak podvodně splnilo emisní limity. Žalovaná 1) montovala uvedené motory do svých vozidel značky Volkswagen a navíc je dodávala i ostatním členům koncernu včetně žalované 2), aby je mohli montovat do svých vozidel (ŠKODA, Audi, SEAT), přičemž žalovaná 2) o existenci ilegálního softwaru musela vědět. Zákazníci v souvislosti s tímto jednáním žalovaných utrpěli majetkovou i nemajetkovou újmu v minimální částce 127 500 Kč za každého poškozeného, tedy ekvivalentu (jeho dolní hranici) toho, na co mohou dosáhnout američtí zákazníci koncernu Volkswagen. Žalobkyně je právnickou osobou, která byla založena s cílem chránit zájmy a prosazovat oprávněné nároky spotřebitelů a dalších dotčených majitelů v souvislosti s úmyslnou manipulací testů emisních limitů na jejich vozidlech vyrobených koncernem Volkswagen, přičemž v řízení vystupuje jako nepřímý zástupce těchto spotřebitelů. V době podání žaloby takto zastupovala celkem 141 poškozených. Žalovaná 1) je vrcholnou společností koncernu Volkswagen, žalovaná 2) je právnickou osobou produkující vozidla ŠKODA a patřící do koncernu Volkswagen, když jediným akcionářem žalované 2) je dceřiná společnost žalované 1).
3. Žalobkyně následně několikrát rozšířila žalobu na celkovou částku 272 580 000 Kč (celkem 2140 poškozených). Změna žaloby (na částku 103 275 000 Kč s příslušenstvím) byla připuštěna usnesením Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 10. 9. 2018, č.j. 25 C 262/2017-45.
4. Usnesením č.j. 25 C 262/2017-45 soud I. stupně zároveň vyzval žalované, necht' se ve lhůtě 30 dní od doručení tohoto usnesení písemně vyjádří ve věci samé k žalobě s tím, že nevyjádřili se ve stanovené lhůtě bez vážného důvodu a ani nesdělí, jaký vážný důvod jim v tom bránil, bude mít soud za to, že uplatněný nárok uznávají a soud následně rozhodne ve věci samé rozsudkem pro uznání.
5. První žalovaná svou povinnost se k věci písemně vyjádřit nesplnila. Uvedené usnesení jí bylo doručeno společně se žalobou dne 14. 9. 2018, kdy ho žalovaná 1) osobně převzala, avšak vyjádřila se teprve podáním z 10. 1. 2019 doručeným soudu dne 21. 1. 2019, které pak bylo podrobněji rozvedeno vyjádřením ze dne 30. 4. 2019 podaným prostřednictvím právního zástupce. V těchto podáních žalovaná 1) zpochybňuje způsob doručení žaloby a kvalifikované výzvy, namítá nedostatek mezinárodní pravomoci českých soudů, dále namítá nedostatek místní příslušnosti Obvodního soudu pro Prahu 8 a nedostatek aktivní legitimace žalobkyně.

6. Soud I. stupně rozhodl vůči žalované 1) v záhlaví uvedeným rozsudkem pro uznání, když uzavřel, že se má v souladu s § 114b odst. 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“) za to, že žalovaná 1) nárok žalobkyně zcela uznává, neboť se v průběhu stanovené lhůty k žalobě nevyjádřila ani soudu nesdělila, jaký vážný důvod by jí v podání vyjádření měl bránit.
7. Soud I. stupně se zabýval otázkou své mezinárodní pravomoci a místní příslušnosti s tím, že mezinárodní pravomoc vyplývá v daném případě z nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 1215/2012 z 12. 12. 2012 (dále jen „nařízení Brusel I bis“), zatímco pravidla pro určení místně příslušného soudu jsou obsažena ve vnitrostátních předpisech, v daném případě tedy v občanském soudním řádu. Vzhledem k tomu, že žalovaná 1) je právnickou osobou se sídlem v Německu, je třeba vztáhnout na posouzení pravomoci a místní příslušnosti soudu právě nařízení Brusel I bis, přičemž je dána místní příslušnost Obvodního soudu pro Prahu 8 jako soudu místa, kde došlo ke vzniku škody, neboť někteří ze zákazníků zastupovaných žalobkyní mají bydliště v Praze (zakoupili, registrovali a provozují vozidla v Praze), k čemuž soud I. stupně v souladu se žalobkyní odkázal na *rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 4. 4. 2012, sp. zn. 21 Cdo 260/2011, usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2016, sp. zn. 39 Co 160/2016 a rozhodnutí Soudního dvora Evropské Unie (C-47/14 ze dne 10. 9. 2015, C-21/76 bod 19 ze dne 30. 11. 1976, C-51/97 bod 27-28 ze dne 27. 10. 1998, C-228/11 bod 25 ze dne 16. 5. 2013, C-375/13 bod 45 ze dne 28. 1. 2015 a C-352/15 bod 38 ze dne 21. 5. 2015*. Zároveň je účelné, aby o věci rozhodoval tentýž soud, když řízení v téže věci již u Obvodního soudu pro Prahu 8 probíhá. Soud I. stupně tedy uzavřel, že je soudem nadaným jak mezinárodní pravomocí, tak i místní příslušností pro souzení daného sporu podle článku 7 odst. 2 nařízení Brusel I bis.
8. Dále se prvostupňový soud zabýval otázkou určitosti podané žaloby a uzavřel, že žaloba je dostatečně určitá, když z ní vyplývá konkrétní částka, kterou žalobkyně na žalovaných požaduje, je zřejmé, že žalovaní mají plnit společně a nerozdílně, je zřejmá i požadovaná výše příslušenství v podobě zákonného úroku z prodlení ve výši 8,50 %. Soud I. stupně neshledává neurčitost žaloby ani ve způsobu vyčíslení nároku, když žalobci v žalobě uvádí, že se jedná o odhad výše škody a je na soudu, aby příslušnou škodu vyčíslil dle úvah soudu a podle zákonných pravidel s tím, že odkázali na *rozsudky Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 2. 2006, sp. zn. 25 Cdo 2758/2004 a ze dne 21. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 165/2013*.
9. Konečně se pak soud I. stupně zabýval otázkou účinnosti doručení žaloby a výzvy k vyjádření žalované 1) s tím, že právo na užívání mateřštiny je zakotveno v § 18 odst. 1 a odst. 2 o.s.ř., přičemž základní právo účastníka řízení na pomoc tlumočnicka nedopadá na písemný styk soudu s účastníky řízení a naopak (viz *stanovisko Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS St. 20/05*). Z českého práva ani z evropského práva nevyplývá povinnost překládat soudní písemnosti účastníkům do jiného jazyka než je úřední jazyk soudu. Doručení proběhlo podle nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 1393/2007 ze dne 13. 11. 2007, o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (dále jen „nařízení č. 1393/2007“), z jehož ustanovení soud I. stupně dovozuje, že základním pravidlem při doručování písemností je, že účastník nemá nárok na zajištění úředního překladu soudem a jedinou výjimkou je doručování prostřednictvím úředních osob orgánů nebo jiných osob příslušných k přijímání soudních nebo mimosoudních písemností z jiného členského státu (což v tomto případě použito nebylo). Soud I. stupně též podotkl, že žalovaná 2) je dceřinou společností žalované 1), žaloba je podána proti oběma žalovaným společnostem zároveň, u zdejšího soudu jsou vedena 3 řízení proti oběma žalovaným, zástupci obou žalovaných mají sídlo ve stejném domě a podle všeho provozují společnou advokátní kancelář či minimálně

spolu úzce spolupracují. Soud I. stupně tedy nemá nejmenší pochybnosti, že žalovaná 1) byla informována o kvalifikované výzvě vydané soudem I. stupně, že byla informována o tomto řízení a měla veškeré informace, které potřebovala k tomu, aby se k žalobě prostřednictvím svého právního zástupce mohla kvalifikovaně vyjádřit.

10. O náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi žalobkyní a první žalovanou (výrok II.) rozhodl soud I. stupně podle § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal žalobkyni plnou náhradu nákladů řízení sestávající ze zaplaceného soudního poplatku a nákladů zastoupení advokátem vyčíslených podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „AT“) včetně daně z přidané hodnoty.

11. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná 1) včasné odvolání (§ 204 o.s.ř.), jímž navrhla jeho změnu, resp. zrušení s odůvodněním, že žaloba ani kvalifikovaná výzva jí nebyly řádně doručeny, neboť obě listiny byly doručovány bez překladu a zároveň bez jednotného formuláře tvořícího Přílohu II nařízení č. 1393/2007, tj. bez poučení o možnosti písemnosti odmítnout (viz *rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie C – 519/13, C – 354/15, C – 384/14*). Soud prvního stupně vychází z nesprávného předpokladu, že první žalovaná byla s obsahem žaloby seznámena, neboť žalované mají „stejně“ právní zastoupení, právní zastoupení žalované 1) však bylo převzato až po vyhlášení rozsudku pro uznání. První žalovaná dále napadala krátkost poskytnuté lhůty (minimální zákonně) ve spojení s tím, že žaloba o 35 stranách (a navíc další dvě změny žaloby) nebyla opatřena překladem. Dále odvolatelka připomněla, že soud je povinen citlivě zacházet s fikcí uznání nároku a "kontumačním rozsudkem pro uznání", v případech, kdy je z chování žalované zřejmé, že s žalobou nesouhlasí a hodlá se jí bránit, stává se mechanická aplikace § 153a odst. 3 o.s.ř. neslučitelná se zásadami, na nichž stojí občanský soudní řád (k tomu viz *nález Ústavního soudu ze dne 19. 7. 2016, sp. zn. IV. ÚS 842/16*), právní úprava rozsudku pro uznání je vyhrazena pro případy lhotejné či obstrukční pasivity žalovaného (viz *nález Ústavního soudu ze dne 1. 8. 2016, sp. zn. I. ÚS 1024/15*). Doručení písemností žalované 1) v jazyce, který neovládá, bez současného přiložení překladu či Formuláře, lze nepochybně považovat za objektivně vážný důvod zamezující jí se k žalobě vyjádřit, resp. v tom, aby se vůbec dozvěděla, že jí byla doručena žaloba a že se k ní má vyjádřit.

12. První žalovaná má rovněž za to, že nebyly splněny podmínky pro postup podle § 114b o.s.ř., neboť žaloba je zjevně bezdůvodná a proto nebylo možno rozsudek pro uznání vydat (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 10. 2003, sp. zn. 29 Odo 296/2003*, srov. v právní teorii např. *Bureš, J. Drápal, L. Krčmář, Z. Mazanec, M.: Občanský soudní řád. Komentář. I. díl., 6. vydání, Praha, C. H. Beck 2003, bod 8. poznámek, str. 581*). V daném případě je dán zjevný nedostatek aktivní legitimace žalobkyně, která se na základě procesně nepřípustné komisionářské struktury zastoupení pokouší vést řízení v režimu hromadných žalob, čímž obchází zákon a tato argumentace byla ve spisu již obsažena i bez vyjádření první žalované. Další nedostatky žaloby pak spočívají v neurčitosti, respektive absenci skutečností významných pro rozhodnutí v souvislosti s vyčíslením újmy, její existencí u jednotlivých zastoupených zákazníků a rozlišení mezi náhradou za majetkovou a nemajetkovou újmu, když navíc žalobkyně přímo v žalobě uvedla, že přesnou výši újmy upřesní v průběhu řízení. Nároky na nemajetkovou újmu vycházejí z údajného porušení osobnostních práv fyzických osob a nemohou svědčit žalobkyni jako nepřímé zástupkyni zákazníků. Odvolatelka má rovněž za to, že je zde zjevný nedostatek její pasivní legitimace, neboť žádné smlouvy se zákazníky žalobkyně neuzavřela, ani žádná vozidla nedovezla a neprodávala na území České republiky, takže zákazníci, pokud se chtěli domáhat práv z vad, měli tak činit vůči osobě, od které svá vozidla koupili. Pochybení první žalované spatřuje i v tom, že usnesení obsahující kvalifikovanou výzvu neobsahuje žádné odůvodnění.

13. Podle komentářové literatury (viz Bureš, J. In Drápal, L., Bureš, J. a kol. *Občanský soudní řád I. § 1 až 200 za. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 788*), jak uvedla žalovaná, u každého rozsudku pro uznání musí být bez jakýchkoliv pochybností možné určit, zda a v jakém rozsahu vytváří překážku věci rozsouzené pro projednání a rozhodnutí jiné věci mezi týmiž účastníky. V souvislosti s nepřímým zastoupením zákazníků žalobkyně vyvstává právě otázka, zda rozsudek pro uznání zakládá ve vztahu k těmto osobám překážku věci rozhodnuté. Vydaný rozsudek pro uznání je ve skutečnosti pouze rozsudkem částečným, aniž by jeho vydání v rozporu s požadavkem zákona žalobkyně navrhla. Vydání částečného rozsudku nebylo v posuzované věci účelné, neboť žalobkyně navíc přistoupila k dalším rozšířením žaloby, o kterých nebylo soudem doposud rozhodnuto (DRÁPAL, Ljubomír a kol. *Občanský soudní řád I, II. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009, s. 1025*). První žalovaná rovněž připomněla, že vznesla námitku mezinárodní a místní nepřislušnosti soudu, neboť rozsudek byl vydán soudem, který si žalobkyně účelově vybrala.
14. Žalobkyně navrhla rozsudek potvrdit s tím, že podmínky pro vydání kvalifikované výzvy splněny byly, české soudy jsou mezinárodně příslušné podle čl. 7 odst. 2 nařízení Brusel I bis. Obvodní soud pro Prahu 8 je pak místně příslušný podle § 11 odst. 2 o.s.ř. Žaloba je určitá, neboť žalobkyně svá tvrzení rozvedla na 35 stranách, kvalifikovaná výzva splňuje všechny náležitosti, mezi které odůvodnění nepatří. Část odvolacích námitek pak mívá do otázek, které jsou vyloučeny z odvolacího přezkumu rozsudku pro uznání (viz *usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 2. 2006, sp. zn. 26 Cdo 1253/2005*), když navíc ani nedostatek aktivní věcné legitimity není nedostatkem podmínek řízení (viz *rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 11. 2016, sp. zn. 29 NSČR 4/2016*). Návrh žalobce na vydání částečného rozsudku pro uznání zákon vyžaduje pouze tehdy, pokud žalovaný část nároku aktivně uzná. Požadavek, aby žalovaný měl mít právo vyjádřit se k účelnosti vydání částečného rozsudku pro uznání, je pak zcela absurdní v situaci, kdy se žalovaný nevyjádří ani ke kvalifikované výzvě. Žaloba i kvalifikovaná výzva byly první žalované řádně doručeny.
15. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně z podnětu podaného odvolání v celém rozsahu včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a, §205b o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
16. Pro rozhodnutí věci rozsudkem pro uznání je nutno, aby byly naplněny všechny zákonem požadované náležitosti kumulativně a nesplnění byť jediné podmínky má za následek, že nelze tohoto institutu využít. K vydání rozsudku pro uznání na základě fikce uznání je třeba přistupovat uvážlivě a restriktivně (viz např. *nález Ústavního soudu ze dne 14. 2. 2017, sp. zn. I. ÚS 2693/16*), jeho vydání musí být vázáno na řádné, nepochybné a prokazatelné naplnění všech zákonných podmínek dle § 153a o.s.ř. (k tomu srov. *nález Ústavního soudu ze dne 18. 8. 2017, sp. zn. II. ÚS 1298/17*). Odvolací soud proto nepovažuje za zcela nutné vyjádřit se detailně ke všem uplatněným odvolacím námitkám, když už nesplnění byť jen jediné podmínky je důvodem pro vyhovění odvolání.
17. Z obsahu spisu vyplývá, že soud I. stupně vydal výzvu podle § 114b o.s.ř., ve které každé ze žalovaných poskytl lhůtu 30 dnů od doručení výzvy včetně řádného a úplného poučení o případných důsledcích spojených s procesní pasivitou. Výzva byla první žalované doručena do vlastních rukou dne 14. 9. 2018 společně se žalobou včetně dvou jejích změn bez překladu a bez poučení o možnosti odmítnout přijetí písemnosti (tj. bez formuláře Příloha II nařízení č. 1393/2007). Její vyjádření bylo soudu I. stupně doručeno až v lednu 2019.

18. Z obsahu spisu rovněž vyplývá, že žalobkyně v době před vydáním napadeného rozsudku, vyjma dvou již připuštěných změn, požádala o připuštění další změny žaloby, o tomto návrhu však soud prvního stupně doposud nerozhodl. O změně žaloby uplatněné v řízení před soudem prvního stupně přísluší rozhodovat právě a jen tomuto soudu, a dokud soud prvního stupně o uplatněné změně žaloby nerozhodne postupem podle § 95 odst. 1 a 2 o.s.ř., nemůže jednat a rozhodovat ani o původní a ani o „změněné“ žalobě, protože není závazným způsobem vyřešeno, co je vlastně předmětem řízení. Odvolací soud zde nemůže nahrazovat nezaměnitelnou činnost soudu prvního stupně tím, že by jeho opomenutí rozhodnout o navrhované změně žaloby napravil v odvolacím řízení (srov. *rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 26 Cdo 2532/2015*).
19. Co se týče doručování v této věci, pak podle čl. 14 nařízení č. 1393/2007 každý členský stát může doručovat soudní písemnosti osobám s bydlištěm v jiném členském státě přímo prostřednictvím poštovních služeb, a to doporučeným dopisem s potvrzením o přijetí nebo rovnocenným dokladem. Podle čl. 8 odst. 4 nařízení č. 1393/2007 se odstavce 1, 2, 3 tohoto článku použijí i při doručování podle čl. 14. Podle čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1393/2007 musí být adresát vyrozuměn pomocí jednotného formuláře uvedeného v příloze II o tom, že může odmítnout přijetí doručované písemnosti v okamžiku jejího doručení nebo že může vrátit písemnost přijímajícímu subjektu do jednoho týdne od doručení, pokud není vyhotovena v jednom z následujících jazyků nebo k ní není připojen překlad do některého z těchto jazyků: a) jazyk, kterému adresát rozumí, nebo b) úřední jazyk přijímajícího členského státu nebo v případě, že v daném členském státě je několik úředních jazyků, úřední jazyk nebo jeden z úředních jazyků místa doručení. Je nerozhodné, zda je soud v okamžiku doručování písemnosti přesvědčen, že adresát jazyku písemnosti rozumí (k tomu srov. *rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 6. 2019, sp. zn. 23 Cdo 1327/2019*).
20. Argumenty ohledně koordinovanosti postupu obou žalovaných (a jejich zástupců) a spekulace, kdy se zástupce druhé žalované o doručení písemnosti první žalované mohl dozvědět, jsou zcela nadbytečné, neboť pro úvahy o běhu lhůty k vyjádření je relevantní pouze to, kdy byla kvalifikovaná výzva řádně doručena první žalované do jejích vlastních rukou (§ 114b odst. 4 o.s.ř.).
21. V posuzovaném případě navíc žalobkyně uplatnila v žalobě u každého z nároků více práv se samostatným skutkovým základem (právo na náhradu majetkové újmy a právo na náhradu nemajetkové újmy), avšak výši těchto nároků uvedla jen v souhrnné výši. Právě proto, že soud je při rozhodování o těchto nárocích vázán žalobním návrhem, který nesmí překročit, je na žalobkyni, aby v návrhu na zahájení řízení vedle konkrétních skutečností rovněž uvedla, v jaké výši jednotlivé nároky požaduje. Tato vada žaloby měla být soudem I. stupně odstraněna postupem podle § 43 o.s.ř. (k tomu viz *rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2830/2016*) a to již ve fázi vyměrování soudního poplatku, neboť soudní poplatek měl být pro každý z těchto nároků vyměřen v různé výši. Tato vada žaloby tak především ve smyslu § 114b odst. 5 o.s.ř. vytvořila překážku pro vydání kvalifikované výzvy (k tomu srov. např. *rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 2. 2012, sp. zn. 23 Cdo 4311/2011*).
22. K námitce zjevného nedostatku aktivní legitimace žalobkyně jako překážce pro vydání usnesení podle § 114b odst. 1 o.s.ř. pro zjevně bezdůvodné uplatňování práva (viz *rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 Cdo 296/2003 publikované pod R 41/04 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, či rozhodnutí sp. zn. 21 Cdo 1109/2004, sp. zn. 26 Cdo 2054/2008*) odvolací soud konstatuje, že zjevný nedostatek aktivní legitimace ze žalobních tvrzení dán není. Určité pochybnosti však přetrvávají, neboť podle dosavadní judikatury vztahující se k zákonu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 by se ze strany žalobkyně skutečně jednalo o zjevně bezúspěšné uplatňování práva, když možnost nepřímého zastoupení v soudním řízení byla ve stejném období připuštěna ve vztazích podléhajících zákonu č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (viz např. *rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 3198/2008* či *sp. zn. 21 Cdo 5138/2007*). Tato otázka (tedy přípustnost uplatnění nároku u soudu vlastním jménem komisionáře v poměrech o.z.) nebyla dosud Nejvyšším soudem řešena, a právě proto má odvolací soud v tomto případě za to, že se nejedná o zjevně bezúspěšné uplatňování práva vylučující možnost použití výzvy podle § 114b o.s.ř.

23. V následující fázi řízení však bude nutné, aby se soud komplexně zabýval námitkou své nepřislušnosti (a to i s ohledem na včas uplatněnou námitku místní nepřislušnosti ze strany druhé žalované), neboť nedostatek mezinárodní příslušnosti českých soudů je důvodem pro zastavení řízení podle § 104 o.s.ř. Pro podání námítky mezinárodní nepřislušnosti neexistuje žádná lhůta, neboť soud musí svou mezinárodní příslušnost jako základní podmínku řízení zkoumat kdykoliv za řízení a to i bez iniciativy účastníků (§ 103 o.s.ř.). Článek 7 odst. 2 nařízení Brusel I bis upravuje nejen mezinárodní, ale rovněž místní příslušnost soudu (srov. např. *rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 3. 5. 2007 ve věci C-386/05, Color Drack GmbH proti Lexx International Vertriebs GmbH* či *usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 3. 2017, sp. zn. 30 Nd 79/2017*). Odvolací soud sám nemohl přistoupit k zastavení řízení podle § 104 o.s.ř., neboť zkoumání podmínek mezinárodní příslušnosti přesahuje okruh otázek řešených pro potřeby posouzení odvolání proti rozsudku pro uznání, a to i s ohledem na nyní ve spise dostupné informace. Jinak řečeno, z obsahu spisu vyplývá, že pokud by byl Obvodní soud pro Prahu 8 mezinárodně nepřislušný, připadá do úvahy v České republice jiný soud (Okresní soud v Mladé Boleslavi), který by mohl být mezinárodně příslušný (ať už podle čl. 7 odst. 2 nebo podle čl. 8 odst. 1 nařízení Brusel I bis v závislosti na rozhodnutí soudu o námitce místní nepřislušnosti druhé žalované) a proto nejsou v této fázi řízení splněny podmínky pro zastavení řízení.

24. Pravidla pro určení příslušnosti musí být vysoce předvídatelná a založená na zásadě, podle které je příslušnost obecně založena na místě bydliště žalovaného, a musí být na tomto základě vždy určitelná, kromě několika přesně určených případů, kdy předmět sporu nebo smluvní volnost stran opravňuje k použití odlišného určujícího hlediska. Slovní spojení „místo, kde došlo nebo může dojít ke škodné události“, se vztahuje k místu, kde došlo k újmě, a zároveň k místu příčinné události, v níž má tato škoda původ, takže žalovaný může být podle volby žalobce žalován u soudu jednoho nebo druhého místa. Příslušnost jednoho z těchto soudů se zakládá na existenci zvláště úzké vazby mezi sporem a soudy místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události. To znamená, že platně může rozhodnout pouze soud, v jehož obvodu se nachází relevantní vazba, tedy ten, který má objektivně nejlepší předpoklady pro posouzení, zda skutečnosti zakládající odpovědnost žalované osoby jsou splněny (viz např. *rozsudek SDEU Coty Germany, C-360/12, či ve věci C-386/05, Color Drack GmbH proti Lexx International Vertriebs GmbH, bod 22, dále rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 1941/2015, nebo sp. zn. 25 Cdo 3273/2014, či sp. zn. 33 Cdo 2905/2011*). Právě z toho, že identifikace jedné z vazeb uznaných judikaturou musí umožnit založit příslušnost toho soudu, který má objektivně nejlepší předpoklady pro posouzení, zda skutečnosti zakládající odpovědnost žalované osoby jsou splněny, vyplývá, že platně může rozhodnout pouze soud, v jehož obvodu se nachází relevantní vazba (viz *rozsudky Folien Fischer a Fofitec, C-133/11, bod 52, jakož i Melzer, bod 28, Coty Germany, bod 48*).

25. Žalobkyně však neoznačila byt' jen jeden jediný důkazní prostředek, jehož provedení Obvodním soudem pro Prahu 8 by bylo snazší než pro kterýkoliv jiný soud, neuvedla jediné tvrzení o tom, že by právě Obvodní soud pro Prahu 8 měl objektivně nejlepší předpoklady pro projednání a rozhodnutí věci, natož aby se zaměřila na existenci zvláště úzké vazby mezi tímto soudem a sporem, z obsahu spisu se ani existence žádné vazby (natož pak zvláště úzké) nepodává. Navíc je zpochybňována místní příslušnost Obvodního soudu pro Prahu 8 v obdobné věci, když právě i důvod vést tyto věci u stejného soudu žalobkyně uvádí jako jeden z hlavních pro přidělení věci právě Obvodnímu soudu pro Prahu 8. Odvolací soud ve světle těchto úvah shledává nejužší vazbu mezi soudem a sporem spíše ve vztahu k Okresnímu soudu v Mladé Boleslavi, v jehož obvodu došlo postupy obou žalovaných k zhotovení údajně vadných výrobků (do tohoto místa měla první žalovaná podle žalobních tvrzení dodat vadné motory a druhá žalovaná je zpracovat do svých vozů, tedy místo příčinné události – shodně viz *rozsudek SDEU C – 45/13*), z nichž žalobkyně dovozuje vznik újmy, navíc se jedná o soud, u něhož mezinárodní i místní příslušnost připadá do úvahy podle článku 8 bod 1 nařízení Brusel I bis ve vztahu k první žalované a podle § 84 o.s.ř. ve vztahu k druhé žalované.
26. Žalobkyně se pak dovolává místní příslušnosti podle § 11 odst. 2 o.s.ř. ne proto, že by o každém z nároku byl příslušný rozhodovat kterýkoliv soud v České republice, ale na základě kumulace nároků se domáhá, aby i o nárocích, kde příslušnost Obvodního soudu pro Prahu 8 není ze žalobních tvrzení seznatelná, tento rozhodl. S tímto názorem se odvolací soud neztotožňuje (viz *rozhodnutí SDEU ve věci C-498/16, Maximilian Schrems proti Facebook Ireland Limited*), neboť na základě této úvahy by v České republice mohly být žalovány nároky z titulu náhrady škody vzniklé kdekoli na světě jen proto, že jeden z uplatněných nároků jednomu z poškozených vznikl v České republice. Takový postup rozhodně neodpovídá restriktivnímu výkladu čl. 7 odst. 2 nařízení Brusel I bis.
27. Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny zákonné předpoklady pro vydání rozsudku pro uznání, odvolací soud napadené rozhodnutí změnil postupem podle § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. tak, že se rozsudek pro uznání nevydává (viz *usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 1. 2009, sp. zn. 21 Cdo 658/2008, uveřejněné pod R 67/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek*).
28. V důsledku změny přezkoumávaného rozsudku ve výrocích o věci samé je automaticky odklizen i nákladový výrok rozhodnutí soudu prvního stupně a rozhodnutí odvolacího soudu tudíž nemusí výslovně obsahovat výrok, jímž se zrušuje výrok rozsudku obvodního soudu o nákladech řízení (viz *usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 1. 2019, sp. zn. 28 Cdo 4504/2018*). O nákladech řízení před soudy obou stupňů rozhodne soud první instance v novém rozhodnutí o věci, resp. v rozhodnutí, kterým se řízení končí (§ 224 odst. 3 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení, avšak jen za splnění podmínek a z důvodů stanovených v § 237 o. s. ř. ve znění od 30. 9. 2017 - jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 19. listopadu 2019

JUDr. Jan Klášterka v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.